

Spotkanie refleksyjne, 01.02.2023

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Nabory 2022

		Data		
		11.07-01.08.2022	11.07-01.08.2022	11.07-01.08.2022
Zakres wsparcia	wzmocnienie kapitału społecznego		1	1
	rozwijanie działalności gospodarczej			
	zachowanie dziedzictwa lokalnego		1	1
	infrastruktura			
	promowanie obszaru objętego LSR	1	1	1
Wnioski	Liczba złożonych wniosków	3	2	4
	Liczba wybranych wniosków	3	2	2
	Liczba odwołań	0	0	0
	Liczba odwołań rozpatrzonych pozytywnie	0	0	0
Budżet	Planowane środki	185 554,48 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł
	Zagospodarowane środki (podpisane umowy)			
Wskaźniki	Planowane wskaźniki do osiągnięcia w ramach naboru	4	1	1
	Wskaźniki w wybranych wnioskach	14	1	1

Realizacja LSR (wskaźniki produktu cel 1)

Wskaźniki produktu		Suma	Stan docelowy
1.1.1. Budowa i remonty obiektów pełniących ważne funkcje publiczne	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej	5	6
1.1.2. Budowa i remonty infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych	12	16
1.1.3. Budowa i remonty infrastruktury kulturalnej lub wspomagającej inicjatywy kulturalne lub obiektów związanych z zachowaniem dziedzictwa lokalnego, w tym prace konserwatorskie lub restauratorskie obiektów zabytkowych	Liczba nowych lub zmodernizowanych bądź poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim obiektów	3	2
1.1.4. Rewitalizacja przestrzeni w gminach LGD, rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych, służąca lokalnym społecznościom	Liczba rewitalizacji przestrzeni w gminach LGD (w przypadku otrzymania wsparcia z RPO)	0	7
1.2.1. Działania wspierające rozwój infrastruktury i usług cyfrowych	Liczba inicjatyw w zakresie rozwoju infrastruktury cyfrowej	3	2
1.3.1. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej	Liczba operacji w zakresie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego	2	2

Realizacja LSR (wskaźniki produktu cel 2)

Wskaźniki produktu		Suma	Stan docelowy
2.1.1. Realizacja działań o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym, kulturalnym, wychowawczym oraz rozrywkowym rozwijających kompetencje społeczne i kulturowe mieszkańców obszaru LGD	Liczba szkoleń	5	3
	Liczba inicjatyw o charakterze kulturalnym, wychowawczym oraz rozrywkowym	4	3
2.1.2. Wsparcie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem, w tym kobiety, polepszające ich status społeczno-zawodowy	Liczba inicjatyw wspierających szanse osób z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym kobiet, na polepszenie ich sytuacji społeczno-zawodowej (w przypadku otrzymania wsparcia z RPO)	0	2
2.2.1. Tworzenie inicjatyw lokalnych o charakterze usługowym, w tym kreowanie współpracy	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	29	28
2.2.2. Rozwój inicjatyw lokalnych o charakterze usługowym, w tym kreowanie współpracy	Liczba operacji polegających na rozwijaniu przedsiębiorstwa	5	5
2.2.3. Tworzenie lub rozwój inkubatorów produktu lokalnego	Liczba centrów przetwórstwa lokalnego	3	3
2.3.1. Rozwój usług wyrównujących szanse edukacyjne i zawodowe mieszkańców LGD – podejmowanie działalności gospodarczej	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	1	1
2.3.2. Rozwój usług wyrównujących szanse edukacyjne i zawodowe mieszkańców LGD	Liczba usług wyrównujących szanse edukacyjne i zawodowe mieszkańców LGD	4	2
2.4.1. Inicjatywy ukierunkowane na zacieśnieniu współpracy szkół z przedsiębiorcami	Liczba projektów współpracy szkół z przedsiębiorcami	-	-

Realizacja LSR (wskaźniki produktu cel 3)

Wskaźniki produktu		Suma	Stan docelowy
3.1.1. Wyszukanie i promocja lokalnych producentów i produktów	Liczba inicjatyw w zakresie promocji lokalnych producentów i produktów	0	3
3.1.2. Identyfikacja walorów przyrodniczych i kulturalnych obszaru LGD jako produktów lokalnych połączona z działaniami promocyjnymi	Liczba operacji w zakresie promocji walorów przyrodniczych i kulturalnych obszaru LGD	0	1
3.2.1. Działania inicjujące i wspierające powstawanie lokalnych wspólnot i grup	Liczba inicjatyw ukierunkowanych na wsparcie aktywności społeczności obszaru LGD	1	1
	Liczba przygotowanych projektów współpracy	1	1
	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	0	1
3.2.2. Realizacja projektów współpracy	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	1	2
3.3.1. Wsparcie kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska	Liczba kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska	-	-
3.3.2. Wsparcie innowacji technologicznych w zakresie rozwoju energetyki - działania edukacyjne	Liczba działań edukacyjnych ukierunkowanych na innowacje technologiczne w zakresie energetyki	-	-

Realizacja LSR (wskaźniki produktu cel 4)

Wskaźniki produktu		2021	Stan docelowy
4.1.1. Organizacja i wspieranie imprez kulturalno-rozrywkowych (festiwale, festyny, rajdy, warsztaty)	Liczba zorganizowanych imprez kulturalno-rozrywkowych	8	8
	Liczba kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska	8	8
4.1.2. Inicjatywy w zakresie ekspozycji, publikacji i promocji walorów obszaru LGD	Liczba wydawnictw o historii miejscowości LGD	0	3
	Liczba działań promujących obszar LGD	0	1

Budżet – plan działania

	suma 2017-2018	suma 2019-2021	2022	suma 2022-23	suma 2016-2023
Wybrane operacje	4 368 552,57	3 588 472,00	1 462 094,11	1 462 094,11	9 419 118,68
Podpisane umowy	3 805 365,52	3 895 298,05	900 000,00	900 000,00	8 600 663,57
Rozliczone operacje	1 461 846,87	4 210 276,85	1 555 701,00	1 555 701,00	7 227 824,72

Doradztwo

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUMA
podmioty, którym udzielono indywidualnego doradztwa	77	94	103	38	47	44	18	421
podmioty, którym udzielono indywidualnego doradztwa i które złożyły wniosek o przyznanie pomocy	16	18	20	10	19	13	8	104
podmioty, którym udzielono indywidualnego doradztwa i które zawarły umowy o przyznanie pomocy	11	8	11	3	4	12	6	55
osoby fizyczne	54	87	94	32	39	39	7	352
instytucje	20	4	8	6	8	5	11	62

Szkolenia 2022

Szkolenia dla organów LGD		
Data	Nazwa	Frekwencja
16.12.2022	Metodyka oceny i wyboru operacji do dofinansowania przez LGD w ramach LSR	9/15
Szkolenia dla pracowników LGD		
Data	Nazwa	Frekwencja
16.12.2022	Metodyka oceny i wyboru operacji do dofinansowania przez LGD w ramach LSR	3/4

Plan komunikacji 2022

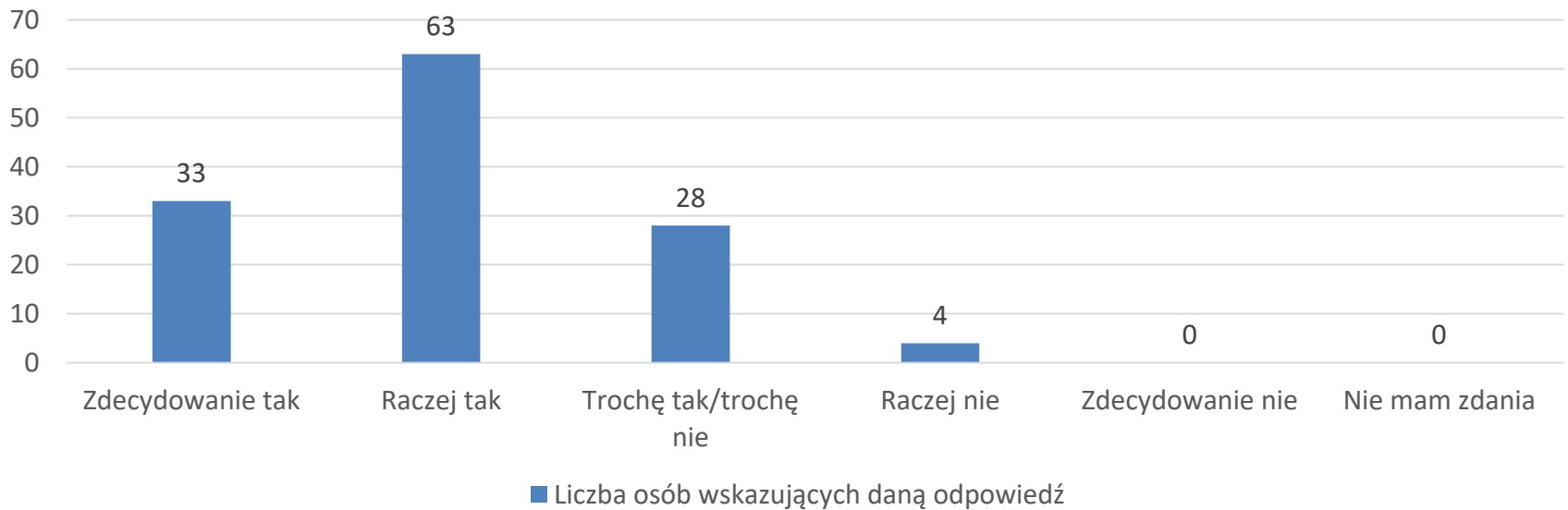
Działanie komunikacyjne	Zadania i wskaźniki	Wskaźnik 2022
Informacje o ogłaszanych konkursach	- serwis internetowy LGD (strona internetowa),	3
	- materiały promocyjne i informacyjne,	1
	- działania animacyjno-doradcze,	18
	- narzędzia bezpośredniej współpracy z beneficjentami, informacje mailowe, korespondencja pocztowa.	4
Informacja nt. stanu realizacji LSR,	- artykuły w prasie lokalnej (w tym biuletynie LGD - kwartalnik),	1
	- wypowiedzi dla mediów, patronaty medialne,	0
	- serwis internetowy LGD (strona internetowa),	1
	- spotkania informacyjne, szkolenia,	0
	- informacja przekazywana na festynach, wyjazdach studyjnych, wydarzeniach promocyjnych (targi, imprezy, itp.),	2
	- opracowanie i druk kalendarzy,	1
	- materiały informacyjne,	1
	- materiały promocyjne	1
Badanie satysfakcji wnioskodawców	- informacje podsumowujące, raporty, analizy na podstawie ankiety internetowej i zebranych na bieżąco informacji	1 (badanie przeniesione z pierwszego półrocza 2021 na pierwsze półrocze 2022 - LSR z 28.06.2021)
Warsztaty refleksyjne (badanie satysfakcji wnioskodawców)	informacje podsumowujące, raporty, analizy na podstawie ankiet i zebranych na bieżąco informacji	1
Informacja nt. zrealizowanych założeń LSR	- serwis internetowy LGD (strona internetowa),	działanie przeniesione z drugiej połowy 2022 na drugie półrocze 2023 - LSR z 28.06.2021
	- materiały informacyjne,	
	- materiały promocyjne,	
	- impreza podsumowująca okres programowania	

Badania własne LGD

- W grudniu 2022 r. Lokalna Grupa Działania „Brynica to nie granica” zwróciła się do członków Zarządu LGD z prośbą o rozdysponowanie ankiet w ramach ewaluacji on-going wśród mieszkańców terenu objętego działaniem LGD, czyli gmin Bobrowniki, Mierzęcice, Ożarówice, Psary, Siewierz, Świerklaniec oraz Woźniki.
- Do końca grudnia zebrano łącznie 128 ankiet wraz z częściowo uzupełnionymi danymi kontaktowymi. Taki sposób postępowania umożliwi śledzenie zmian w ocenach sytuacji społeczno-gospodarczej gmin z roku na rok. Zebrane w ten sposób dane będą prezentować rzeczywiste zmiany w odpowiedziach tych samych respondentów.

Pytanie 1. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”?

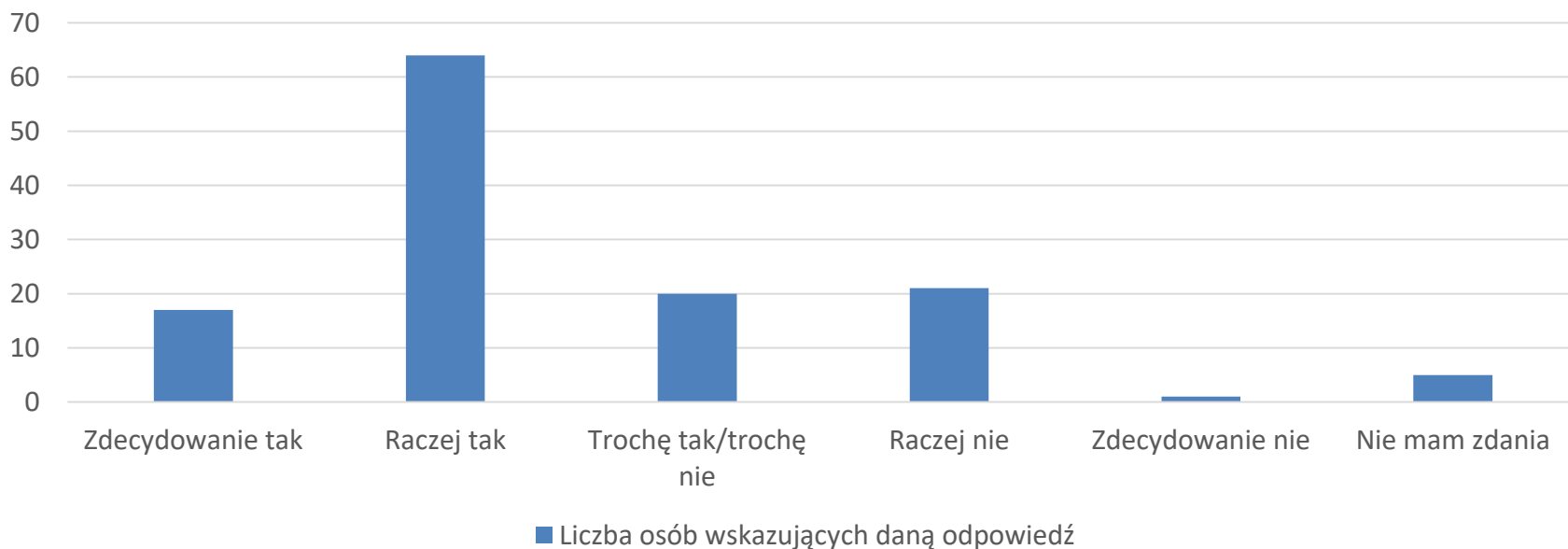
Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Zdecydowanie tak	33	27
Raczej tak	63	51
Trochę tak/trochę nie	28	23
Raczej nie	4	3
Zdecydowanie nie	0	0
Nie mam zdania	0	0

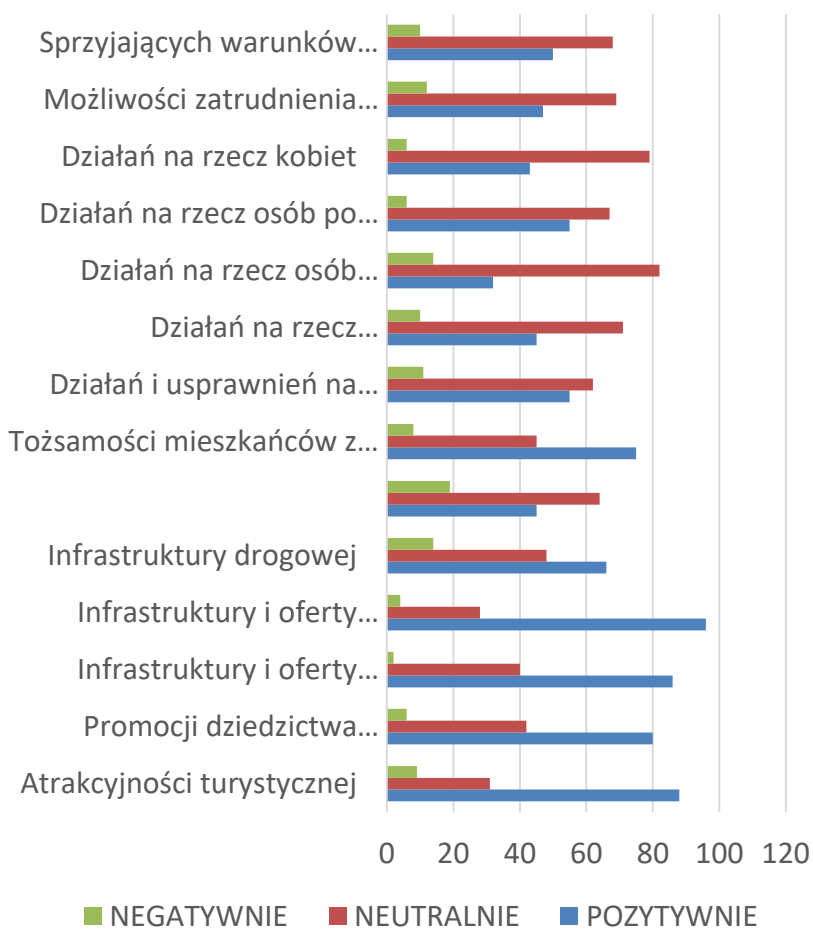
Pytanie 2. W jakim stopniu zgadza się Pan/i lub nie zgadza ze stwierdzeniem „w ostatnim roku warunki do życia w mojej gminie poprawiły się”?

Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

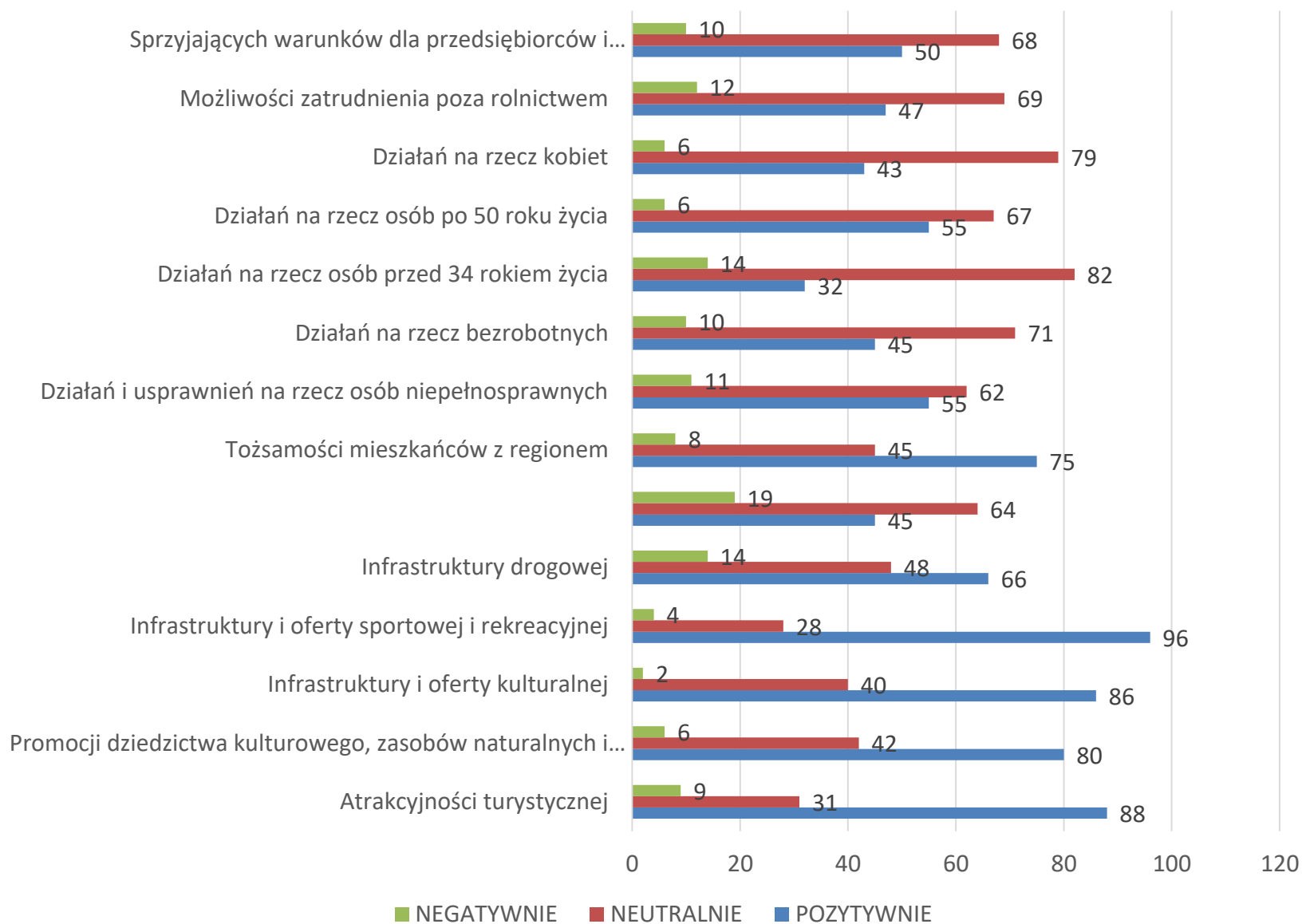
	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Zdecydowanie tak	17	11
Raczej tak	64	48
Trochę tak/trochę nie	20	15
Raczej nie	21	16
Zdecydowanie nie	1	1
Nie mam zdania	5	4

Pytanie 3. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

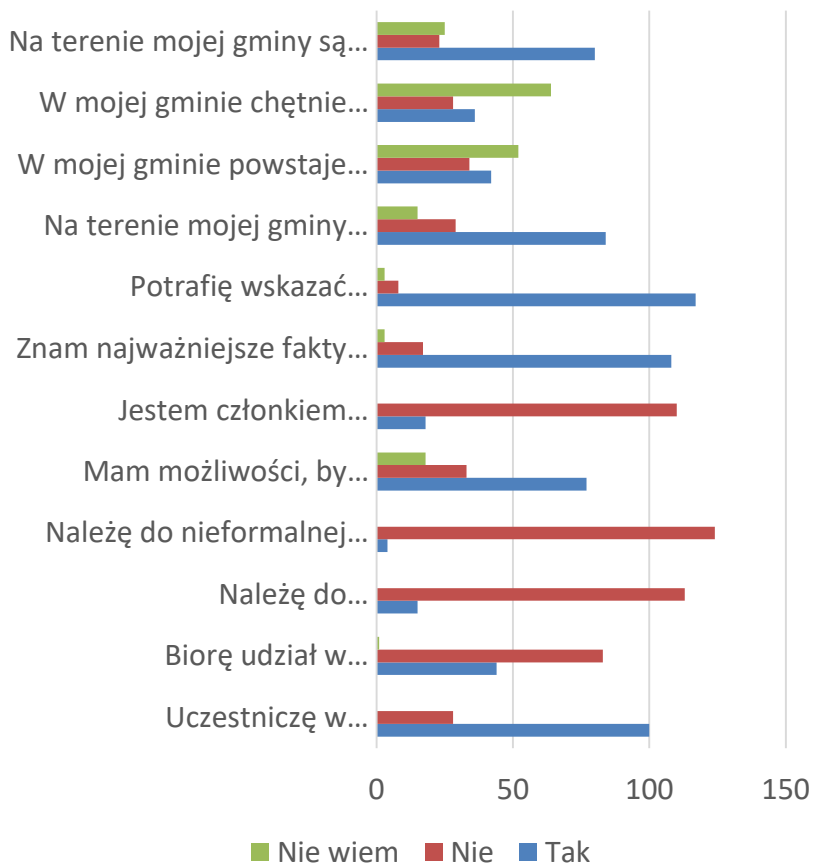
	POZYTYWNIE	NEUTRALNIE	NEGATYWNIE
Atrakcyjności turystycznej	88	31	9
Promocji dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych i turystyki	80	42	6
Infrastruktury i oferty kulturalnej	86	40	2
Infrastruktury i oferty sportowej i rekreacyjnej	96	28	4
Infrastruktury drogowej	66	48	14
Zaangażowania mieszkańców w rozwiązywanie lokalnych problemów	45	64	19
Tożsamości mieszkańców z regionem	75	45	8
Działań i usprawnień na rzecz osób niepełnosprawnych	55	62	11
Działań na rzecz bezrobotnych	45	71	10
Działań na rzecz osób przed 34 rokiem życia	32	82	14
Działań na rzecz osób po 50 roku życia	55	67	6
Działań na rzecz kobiet	43	79	6
Możliwości zatrudnienia poza rolnictwem	47	69	12
Sprzyjających warunków dla przedsiębiorców i prowadzenia firmy	50	68	10

Pytanie 3. Jak obecnie ocenia Pan/i swoją gminę pod względem:

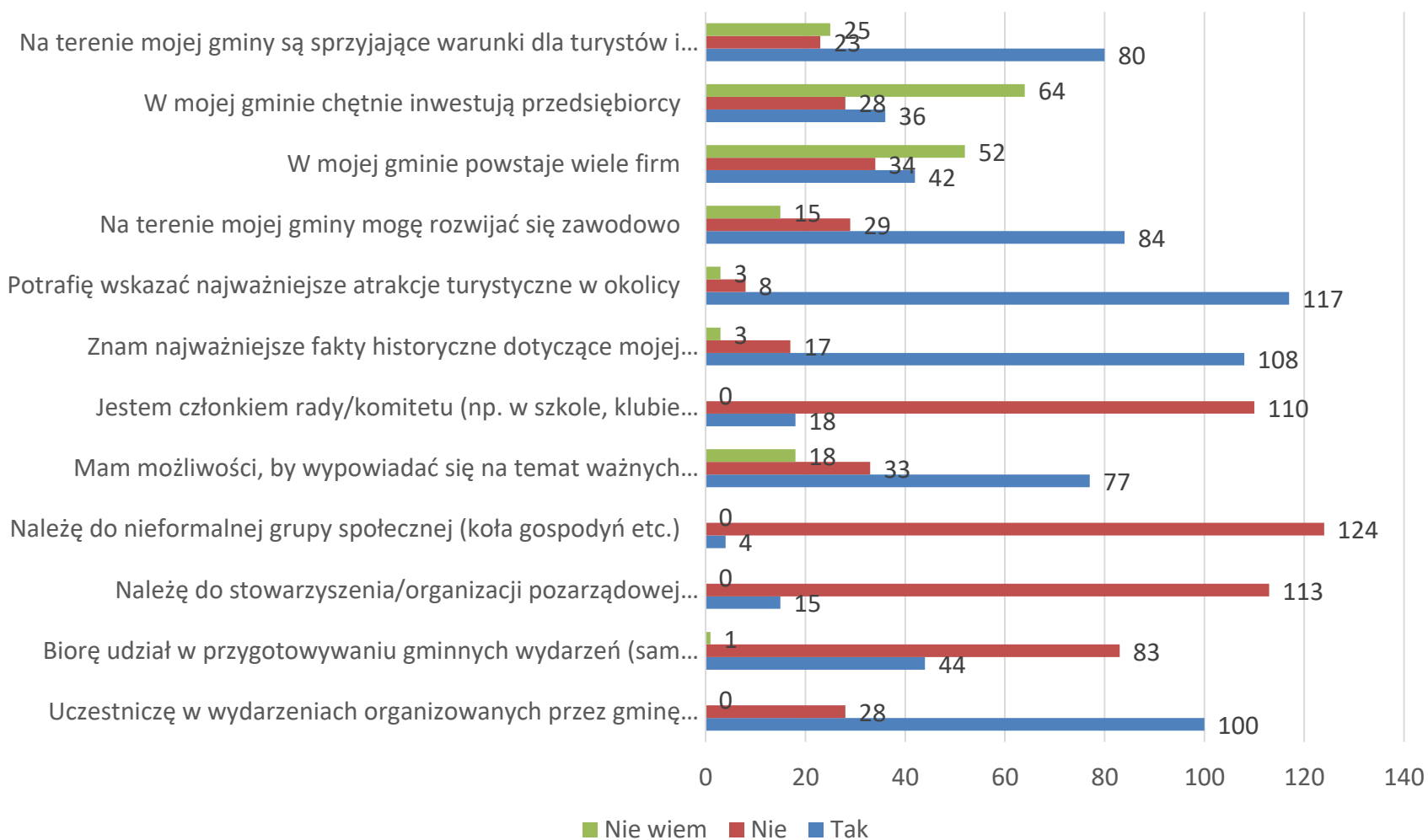

Pytanie 4. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń dotyczących ostatniego roku:

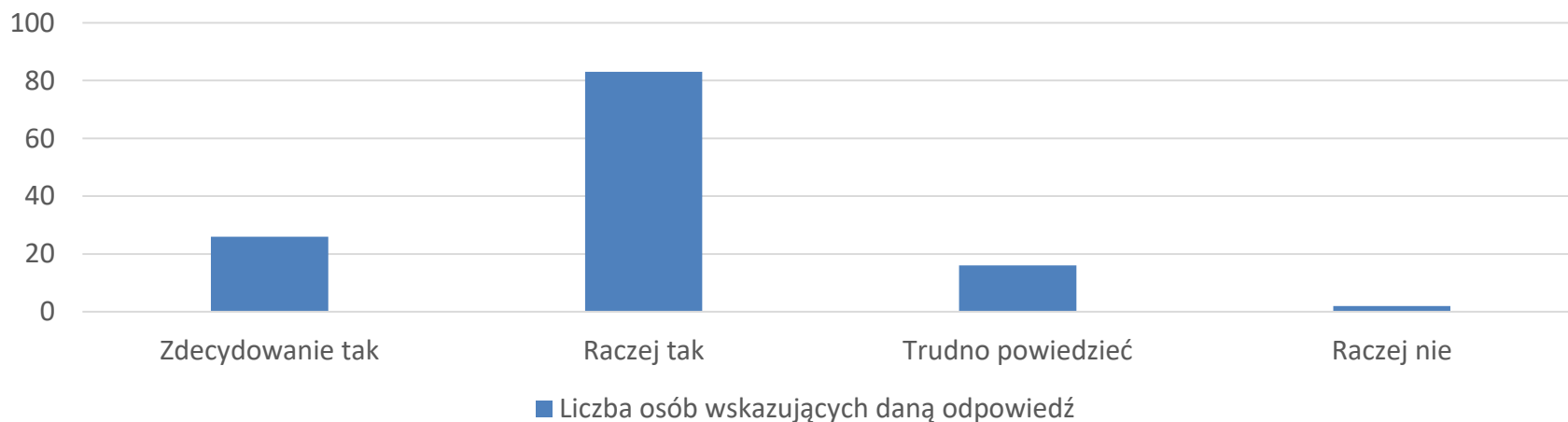
	Tak	Nie	Nie wiem
Uczestniczę w wydarzeniach organizowanych przez gminę (kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, obchodach świąt etc.)	100	28	0
Biorę udział w przygotowywaniu gminnych wydarzeń (sam albo w ramach grupy, do której należę)	44	83	1
Należę do stowarzyszenia/organizacji pozarządowej (stowarzyszenie, fundacja)	15	113	0
Należę do nieformalnej grupy społecznej (koła gospodyń etc.)	4	124	0
Mam możliwości, by wypowiadać się na temat ważnych zagadnień (dotyczących gminy i mojej miejscowości)	77	33	18
Jestem członkiem rady/komitetu (np. w szkole, klubie sportowym, przedsiębiorstwie)	18	110	0
Znam najważniejsze fakty historyczne dotyczące mojej miejscowości/gminy	108	17	3
Potrąfię wskazać najważniejsze atrakcje turystyczne w okolicy	117	8	3
Na terenie mojej gminy mogą rozwijać się zawodowo	84	29	15
W mojej gminie powstaje wiele firm	42	34	52
W mojej gminie chętnie inwestują przedsiębiorcy	36	28	64
Na terenie mojej gminy są sprzyjające warunki dla turystów i osób przyjezdnych	80	23	25

Pytanie 4. Proszę ustosunkować się do poniższych stwierdzeń dotyczących ostatniego roku:

Pytanie 5. Czy jest Pan/i zadowolony/a z warunków życia w swojej gminie?

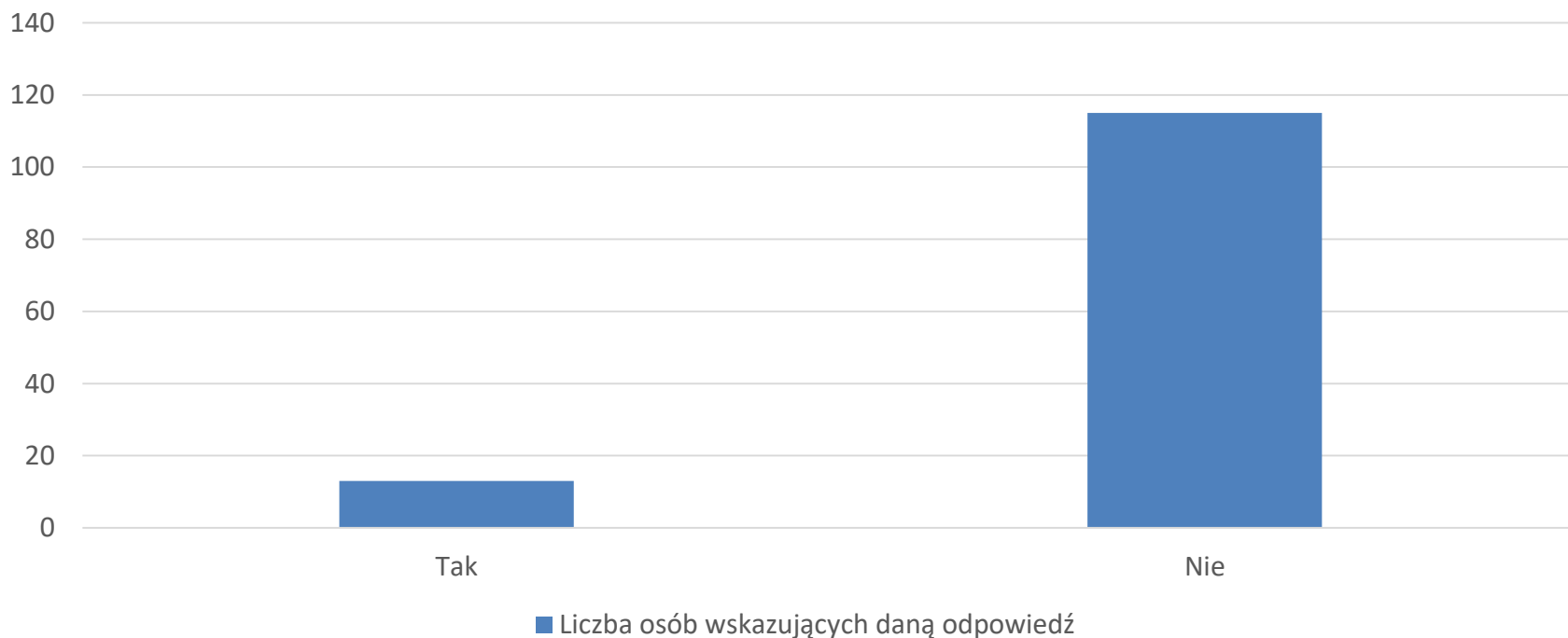
Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Zdecydowanie tak	26	19
Raczej tak	83	62
Trudno powiedzieć	16	12
Raczej nie	2	1
Zdecydowanie nie	0	0
Nie mam zdania	1	1

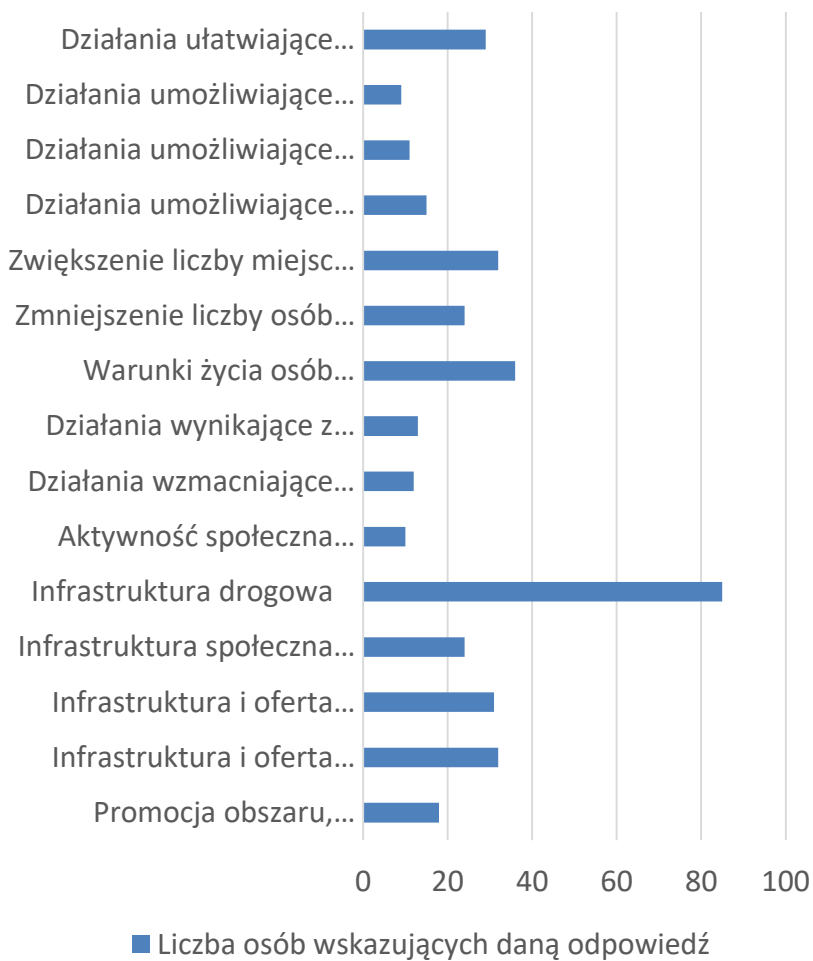
Pytanie 5.1 Czy rozważa Pan/i zmianę miejsca zamieszkania?

Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Tak	13	10
Nie	115	86

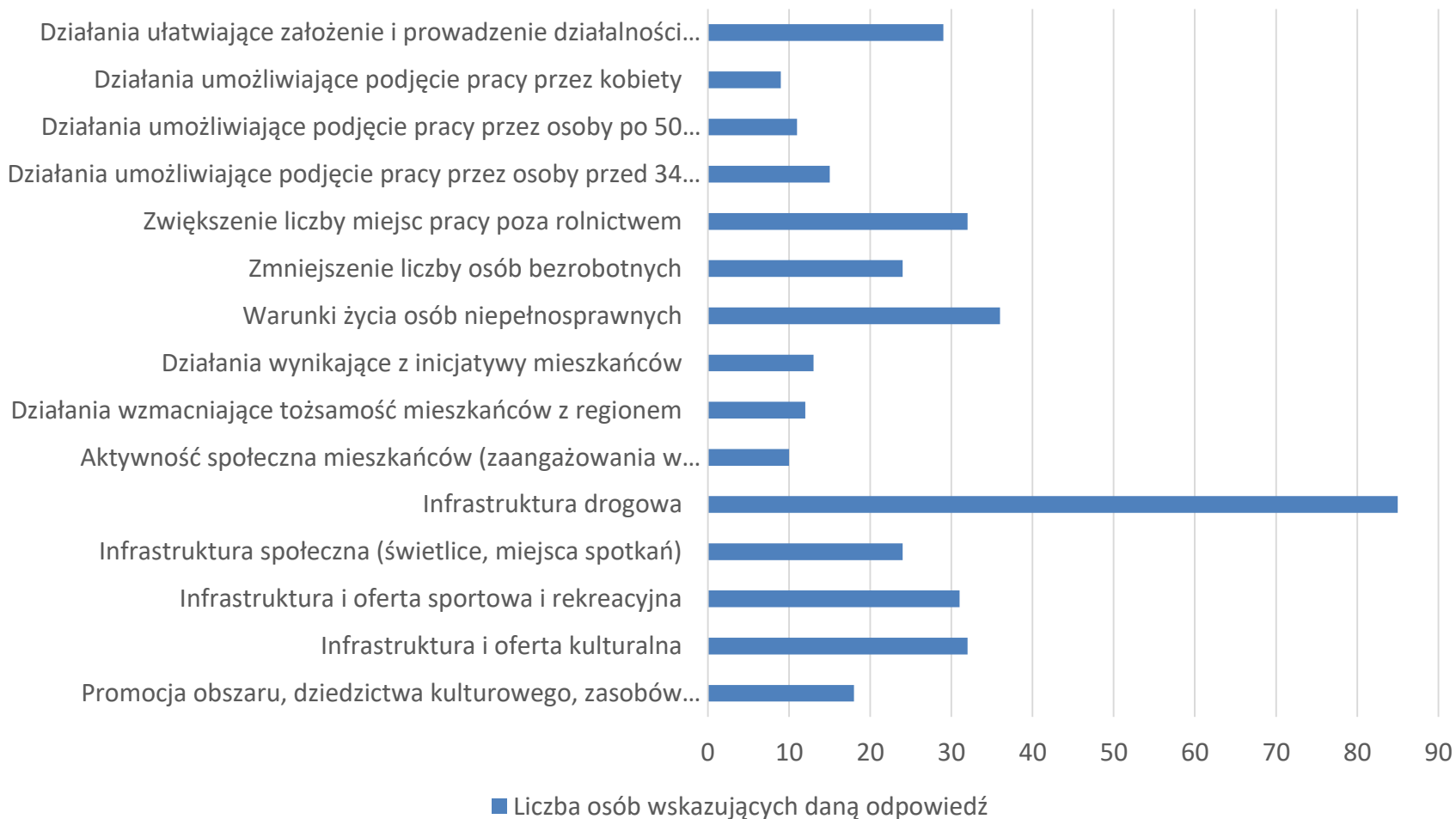
Pytanie 10. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Promocja obszaru, dziedzictwa kulturowego, zasobów naturalnych, turystyki	18	13
Infrastruktura i oferta kulturalna	32	24
Infrastruktura i oferta sportowa i rekreacyjna	31	23
Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)	24	18
Infrastruktura drogowa	85	63
Aktywność społeczna mieszkańców (zaangażowania w sprawy lokalne)	10	13
Działania wzmacniające tożsamość mieszkańców z regionem	12	9
Działania wynikające z inicjatywy mieszkańców	13	10
Warunki życia osób niepełnosprawnych	36	27
Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych	24	18
Zwiększenie liczby miejsc pracy poza rolnictwem	32	24
Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby przed 34 rokiem życia	15	11
Działania umożliwiające podjęcie pracy przez osoby po 50 roku życia	11	8
Działania umożliwiające podjęcie pracy przez kobiety	9	7
Działania ułatwiające założenie i prowadzenie działalności gospodarczej	29	22

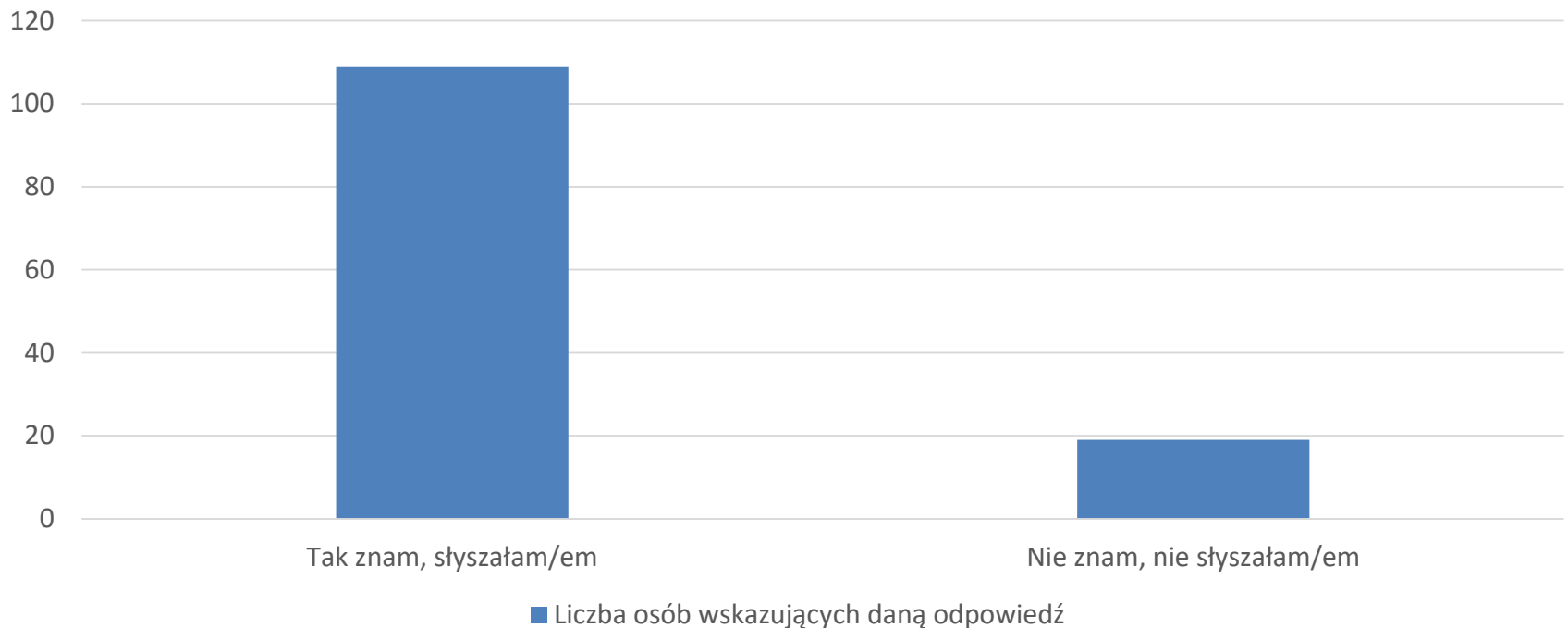
Pytanie 10. Proszę sobie wyobrazić, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale dodatkowych środków finansowych w swojej gminie. Które z poniżej wymienionych obszarów dofinansował/a/by Pan/i w pierwszej kolejności?

Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

Pytanie 11. Czy zna Pan/i Lokalną Grupę Działania?

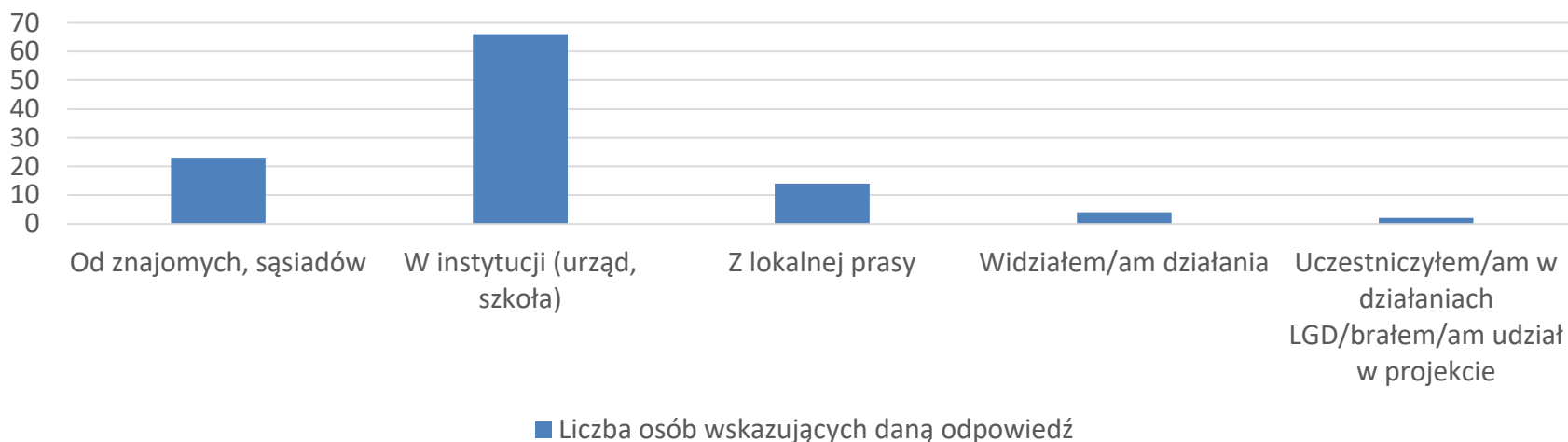
Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Tak znam, słyszałam/em	109	81
Nie znam, nie słyszałam/em	19	14

Pytanie 12. W jaki sposób dowiedział się Pan/i o Lokalnej Grupie Działania?

Liczba osób wskazujących daną odpowiedź

	Liczba osób wskazujących daną odpowiedź	%
Od znajomych, sąsiadów	23	17
W instytucji (urząd, szkoła)	66	49
Z lokalnej prasy	14	10
Widziałem/am działania	4	3
Uczestniczyłem/am w działaniach LGD/brałem/am udział w projekcie	2	1

Evaluacja ex-post

- **6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR**

- Analiza wskaźników pokazuje, że „Brynica to nie granica” jest na dobrej drodze, by zrealizować wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia. Już teraz można stwierdzić, że realizacja LSR przyczyniła się do wzrostu postaw przedsiębiorczych na obszarze działania. Innym efektem była znaczna poprawa infrastruktury, rozwój kapitału społecznego i tym samym wzrost aktywności mieszkańców. LGD realizowała też z sukcesem projekty turystyczne, choć w tym przypadku pewną przeszkodą okazała się pandemia.

- **6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny**

- W ramach działań z trzeciego celu przeprowadzono przedsięwzięcia służące promocji lokalnych producentów i produktów, operacje w zakresie promocji walorów przyrodniczych i kulturalnych obszaru LGD oraz inicjatywy ukierunkowane na wsparcie aktywności społeczności. Zrealizowano także projekt współpracy. W konsekwencji można mówić o wpływie „Brynica to nie granica” na rozwój kapitału społecznego. Jednym z tego przejawów jest fakt, iż da się zaobserwować wzrost aktywności nowych osób, a dodatkowo zwraca uwagę to, że prowadzone działania miały charakter międzypokoleniowy i przedsiębiorczy. Wzrosło również zaangażowanie młodych ludzi, w tym np. w modernizowanych przez LGD ochotniczych strażach pożarnych.

- **6.3. Przedsiębiorczość**

- Można mówić o całkiem dużym sukcesie w tym aspekcie. W ostatnich latach dało się zaobserwować znaczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, wzrost osób prowadzących działalność gospodarczą i większą liczbę podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON. „Brynica to nie granica” pewien wpływ na te pozytywne zmiany niewątpliwie posiadała. Przedsięwzięcia z podejmowania działalności gospodarczej cieszyły się bardzo dużym powodzeniem. Dzięki operacjom LGD „Brynica to nie granica” powstało wiele miejsc pracy. Wśród wybranych wniosków odnaleźć można szereg interesujących, w tym nakierowanych na turystykę, ale też związanych z drobną wytwórczością i rzemiosłem, którym z innych źródeł trudno byłoby pozyskać dofinansowanie.

- **6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe**

- LGD kładzie duży nacisk na projekty turystyczne, co znalazło uwzględnienie w kryteriach. Udało się więc między innymi szereg interesujących operacji, w tym projekt dotyczący podjęcia działalności rekreacyjnej nad zalewem Nakło Chechło poprzez unowocześnienie bazy noclegowej oraz mobilną bazę sportów wodnych. Mimo udanych przedsięwzięć, przedstawiciele LGD zwracali uwagę na problemy, jakie związane były z ich realizacją. Wpływ na nie miała głównie pandemia, która skutecznie wystraszyła beneficjentów. W ramach działań z zakresu dziedzictwa kulturowego również udało się przeprowadzić kilka operacji. Dotyczyły one remontów konserwatorskich zabytkowych obiektów, ale też promowania walorów kulturowych czy wydania publikacji. Istotną rolę odegrały w tym aspekcie zrealizowane projekty współpracy.

- **6.5. Grupy defaworyzowane**

- Przedstawiciele LGD stwierdzili, iż w kolejnej strategii niezbędne będzie jednak wprowadzenie zmian w grupach defaworyzowanych. Biorąc pod uwagę zjawisko starzenia się społeczeństwa, niezbędne jest zwrócenie większej uwagi na osoby starsze. Zmianie uległa też sytuacja na rynku pracy, w tym odnotowano duży spadek bezrobocia, a problemem nierzadko okazuje się brak chętnych do objęcia stanowisk. W konsekwencji jednym z proponowanych rozwiązań jest aktywizacja zawodowa dla osób, których sytuacja na rynku pracy jest trudniejsza.

- **6.6. Innowacyjność**

- Kryterium stwarzało szereg problemów. W trakcie spotkań refleksyjnych zwrócono w tym aspekcie uwagę, że Rada nie ma kompetencji do tego, żeby orzekać na temat innowacyjności danego wniosku i musi w rezultacie posługiwać się informacjami zawartymi w samym wniosku, zaś te są pisane w taki sposób, aby uzyskać maksymalną liczbę punktów. Ocena innowacyjności była w konsekwencji bardzo trudna, ale mimo wszystko dawała szansę na realizowanie kreatywnych przedsięwzięć. Warto w tym aspekcie podkreślić, że LGD „Brynica to nie granica” udało się zrealizować kilka ciekawych projektów o innowacyjnym charakterze, w tym między innymi: dwa inkubatory przetwórstwa lokalnego, skansen kowalstwa, renowacja wnętrza zabytkowego kościoła, dzienny dom aktywnego seniora, Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej oraz tężnię solankową.

- **6.7. Projekty współpracy**

- „Brynica to nie granica” ma na koncie dwa zrealizowane projekty współpracy. Pierwszy projekt to „Stwórzmy Razem Markę Lokalną”, którego celem było wykreowanie unikalnej marki produktów i usług opartych na tradycjach kulturowych i regionalnych mieszkańców obszaru, a także promocja marki lokalnej regionu poprzez aktywizację mieszkańców oraz wydanie materiałów informacyjnych i gadżetów. W ramach działań przeprowadzono konkursy, odbyto wizyty studyjne, zorganizowano imprezy oraz wydano publikacje. Powodzenie działania i dobre przyjęcie skutkowało przeprowadzeniem drugiego projektu współpracy „Marka Lokalna na bis”, w ramach którego przeprowadzono podobne działania, a także stworzono Centrum Marki Lokalnej w Miasteczku Śląskim.
- Wspólnie ze Stowarzyszeniem LGD „Leśna Kraina Górnego Śląska” zrealizowano także projekt przygotowawczy pn.: „Opracowanie koncepcji sieci tras rowerowych. Projekt zakłada, wykorzystując walory przyrodnicze, kulturowe, a także atrakcje turystyczne obszaru partnerskich LGD, wskazanie głównych szlaków tras rowerowych, co powinno stać się podstawą do spójnego rozwoju turystyki rowerowej.
- Projekty współpracy stanowią bardzo dobrą formę współdziałania LGD i wpływają na rozwój umiejętności kooperacji w realizowaniu istotnych celów. Wydaje się niezbędne, aby w przyszłości zwrócić jeszcze większą uwagę na ich realizowanie, a także starać się dobierać do projektów solidnych i sprawdzonych partnerów.

- **6.8. Ocena funkcjonowania LGD**

- Realizacja wskaźników wskazuje, że LGD wywiązuje się z nałożonych zadań. Działania animacyjne, informacyjno-promocyjne i doradcze realizowane są przez LGD prawidłowo. Informacje o naborach rozpowszechniane są przy wykorzystaniu różnych kanałów, a najbardziej efektywne okazały się strony internetowe LGD i gmin oraz spotkania informacyjno-konsultacyjne.

- **6.9. Ocena procesu wdrażania**

- Naborów było dość dużo, w tym zdecydowanie najwięcej w 2018 roku. „Brynica to nie granica” nie mogła narzekać na brak wnioskodawców. Zwraca uwagę duża liczba zgłoszonych wniosków na działania z zakresu podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej. Popularnością cieszyły się także inne przedsięwzięcia, w tym na rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury sportowej, rekreacyjnej lub kulturalnej.
- Zmian w LSR nie było w analizowanym okresie zbyt wiele i miały głównie charakter porządkujący. Wynikały z konieczności dostosowania się do nowych przepisów prawnych, faktem pozyskania nowych środków i tym samym potrzebą zwiększenia wskaźników, korektami w projektach współpracy i planie komunikacji, doprecyzowaniem kryteriów wyboru czy przesunięciami oszczędności. Część zmian wynikała z sytuacją pandemii COVID-19. Same procedury naboru, wyboru i realizowania projektów były przejrzyste, kryteria wyboru wniosków jednoznaczne i pozwalające na wybór najlepszych projektów.

- **6.10. Wartość dodana podejścia LEADER**

- „Brynica to nie granica” reagowała na wskazane w LSR problemy obszaru i tym samym tworzyła odpowiednie warunki do rozwoju. Udało się w konsekwencji zrealizować sporo operacji związanych z przedsiębiorczością, kulturą czy infrastrukturą, a także prowadzono z sukcesem działania informacyjne i szkoleniowe. Dla LGD istotne nie było tylko dążenie do osiągnięcia stanu docelowego, ale też starano się, by prowadzone przedsięwzięcia były atrakcyjne. W tym aspekcie warto zwrócić choćby uwagę na bardzo dobrze przyjęte projekty współpracy dotyczące marki lokalnej.
- LGD „Brynica to nie granica” cieszy się dużą rozpoznawalnością, a efekty prowadzonych działań są zauważalne. Realizowane projekty są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru LSR i wpływają na jego wzmocnienie, a także bywają innowacyjne. Wybierane projekty odpowiadają również na potrzeby lokalnej społeczności.